

ROBERT BURNS VERSEI

TARTALOM

Falusi randevú

Dalok

A RONALD-LÁNYOK	THE RONALDS OF THE BENNALS
MARY MORISON	
FÖLDMÍVES VOLT AZ ÉN APÁM	SONG: MY FATHER WAS A FARMER
ÁRPA JANKÓ	JOHN BAYLERCORN
A NAGYHASÚ FLASKÓ	SONG: NO CHURCHMAN AM I
AZ ÁRPAFÖLDÖN	CORN RIGS
SHELAH O'NEIL	
NYUGATI SZÉL	SONG: COMPOSED IN AUGUST
ZÖLDÜL A SÁS, Ó	GREEN GROW THE RASHES, O
MAUCHLINE SZÉPEI	SONG: IN MAUCHLINE THERE DWELLS
VOLT EGY LEGÉNY	THERE WAS A LAD
VIDÁMAN ÜTÖK FOGAT GEREKENBE	MERRY HAE I BEEN TEETHIN A HECKLE
A BÉRCEK LÁNYA	MY HIGHLAND LASSIE, O
A KOMOR ÉJ	SONG: THE GLOOMY NIGHT IS GATHERING FAST
DÉVAJ, DUHAJ WILLIE	RATTLIN, ROARIN WILLIE
A BOROSÜVEG ÉS A JÓBARÁT	HERE'S A BOTTLE
STRATHALLAN SIRALMA	STRATHALLAN'S LAMENT
BÉRES	THE PLOUGHMAN
KORAI MÉG A KONTY NEKEM	I'M O'ER YOUNG TO MARRY YET
MACPHERSON BÚCSÚJA	MACPHERSON'S FAREWELL
OLY VÍG VOLT SZÍVEM	TO THE WEAVER'S GIN YE GO
SEJ, A LISZTES MOLNÁR	DUSTY MILLER

TILTOTTA AZ APJA
JUMPIN JOHN

NEM LESZEK ÉN ÖREGEMBERÉ
TO DAUNTON ME

BÁRMI REZZEN
I LOVE MY JEAN

LEVÉLHULLÁSKOR
THE LAZY MIST

UGORJ, FIÚ, EGY PINT BORÉRT
MY BONY MARY

HAJ-HAJDANÁN
AULD LANG SYNE

A KÉKSZEMŰ LÁNY
THE BLUE-EYED LASS

JOCKEY
JOCKEY WAS THE BLYTHEST LAD

JOHN ANDERSON, SZIVEM, JOHN
JOHN ANDERSON MY JO

KICSI LÁNY MÉG A KEDVESEM
MY LOVE, SHE'S BUT A LASSIE YET

TAM GLEN

FOLYJ CSÖNDESEN, AFTON!
AFTON WATER

FELFÖLD, HEGYEIM!
MY HEART'S IN THE HIGHLANDS

A SZABÓ
THE TAYLOR

SZÉP EZ A NYÁRIDŐ
AY WAUKIN O

ELÉGIA PEG NICHOLSON HALÁLÁRA
ELEGY ON PEG NICHOLSON

Ó JAJ, AZ ASSZONY DÖNGÖL
MY WIFE SHE DANG ME

A JÓ SÖR, Ó
O GUDE ALE COMES

AZ ARANYHAJÚ ANNA
SONG: THE GOWDEN LOCKS OF ANNA

MOST HOCI A SZÁMLÁT
GUIDWIFE, COUNT THE LAWIN

FORTH PARTJA FELETT
I LOOK TO THE NORTH

SZÉP DOON
THE BANKS O'DOON

MICSINÁL AZ IFJU MENYECSKE
WHAT CAN A YOUNG LASSIE

POLLY STEWART
LOVELY POLLY STEWART

CSAPD FÉLRE KALAPOD
COCK UP YOUR BEAVER

SKÓT HÍRNEVÜNK
A PARCEL OF ROUGES IN A NATION

MÉG EGY CSÓK
SONG: AE FOND KISS

FALUSI RANDEVÚ
WHA IS THAT AT MY BOWER-DOOR

A RABSZOLGA PANASZA
THE SLAVES LAMENT
 AKARSZ-E INDIÁKBA JÖNNI MARYM?
SONG: WILL YE GO TO THE INDIES, MY MARY
 AZ ÖRDÖG ELVITTE A FINÁNCOT
THE DEIL'S AWA WI'TH' EXCISEMAN
 FALUSI KISLÁNY
COUNTRY LASSIE
 FELFÖLDY MARY
HIGHLAND MARY
 ROB MORRIS
AULD ROB MORRIS
 DUNCAN GRAY
 MARADTAM VOLNA CSAK LEGÉNY!
O THAT I HAD NE'VER BEEN MARRIED
 LORD GREGORY
 VÁNDOR WILLIE
HERE AWA', THERE AWA'
 BRUCE SZÓZATA
ROBERT BRUCE'S MARCH TO BANNOCKBURN
 HA A KEDVES VOLNA
O WERE MY LOVE YON LILACK FAIR
 AZ ALLAN PARTJÁN
ALLAN WATER
 GYÖNYÖRŰ NANCYM
THINE AM I? MY CHLORIS FAIR
 ÍNSÉG, FAGY
SONG: O POORTITH CAULD, AND RESTLESS LOVE
 PIROS, PIROS RÓZSA
A RED, RED ROSE
 MALMOS MARCSA
O KEN YE WHAT MEG O' THE MILL HAS GOTTEN
 AZ INVERNESSI LÁNY
THE LOVELY LASS O' INVERNESS
 MESSZI TENGEREN
ON THE SEAS AND FAR AWAY
 VALAKIÉRT
FOR THE SAKE O' SOMEBODY
 AZÉRT IS, AZÉRT IS
SONG: FOR A' THAT AND A' THAT
 ELÉGEDETTség
SONG: CONTENTED WI' LITTLE
 BEH KEGYETLEN A SZÜLŐ
ALTERED FROM AN OLD ENGLISH SONG
 A CUDDY- KÁDÁR
WE'LL HIDE THE COUPER BEHINT THE DOOR
 KÁRTOLTAM, FONTAM
THE CARDIN O'T
 Ó, NYISD KI AZ AJTÓT
OPEN THE DOOR TO ME, OH,
 VISZONTLÁTÁSRA, ÉDESEM
HERE'S TO THY HEALTH, MY BONIE LASS
 HA MENNÉL HIDEGBEN SZÉLBEN
OH WERT THOU IN THE CAULD BLAST

AZ EMBERIRTÁST GYŰLÖLÖM
Epigrammák, sírfeliratok

AZ EMBERIRTÁST GYŰLÖLÖM
SONG: I MURDER HATE BY FIELD OR FLOOD

EGY DALNOK SÍRFELIRATA
A BARD'S EPITAPH

FELIRAT EGY BANKJEGYEN
LINES WRITTEN ON A BANK-NOTE

VERSEI ELSŐ KIADÁSA EGYIK PÉLDÁNYÁNAK ÜRES OLDALÁRA IRTA,
ÉS EGY FÉRJNÉL LEVŐ RÉGI SZERELMÉNEK AJÁNLOTTA
*WROTE ON THE BLANK LEAF OF A COPY OF MY FIRST EDITION,
WHICH I SENT TO AN OLD SWEETHEART, THEN MARRIED*

EGY MAUCHLINE-I KÓPÉ SÍRFELIRATA
EPITAPH ON A WAG IN MAUCHLINE

EGY PAPUCSHÓS FÖLDESÚR SÍRFELIRATA
EPITAPH ON A HENPECKED SQUIRE

A KÖNYVMOLYOK
THE BOOK-WORMS

EGY FESTŐHÖZ
TO A PAINTER

EGY TANÍTÓ SÍRFELIRATA
ON A SCHOOLMASTER IN CLEISH PARISH, FIFESHIRE

A FINÁNCOK
(Egy Dumfriesi kocsmablakba írt sorok)
KIRK AND STATE EXCISEMEN
(Lines written on a window, at the king's arms tavern, dumfries)

EGY VIDÉKI FÖLDESÚRRA
ON MAXWELL OF CARDONESS

SELKIRKI ASZTALI ÁLDÁS
BURNS GRACE AT KIKUDBRIGHT

EGY KENETES PAP SZEMEIRŐL
*IN ANSWER TO ONE WHO AFFIRMED OF A WELL-KNOWN CHARACTER,
HERE DR. B-, THAT THERE WAS FALSEHOOD IN HIS VERY LOOKS*

GOLDIE KOMISSZÁRIUS AGYVELEJÉRE
ON COMISSARY GOLDIE'S BRAINS

A LAMINGTONI TEMPLOM
LINES WRITTEN IN THE KIRK OF LAMINGTON

A TALPNYALÓ
THE TOADEATER

HÁLAADÁS GYŐZELEMÉRT
THANKSGIVING FOR A NATIONAL VICTORY

RÖGTÖNZÉS, EGY HÖLGÝ HINTÓJA MELLETT ELHALADVA
PINNED TO MRS. R-'S CARRIAGE

JAMES GRIEVE-NEK, BOGHEAD LAIRDJÉNEK SÍRFELIRATA
ON JAMES GRIEVE, LAIRD OF BOGHEAD TARBOLTON

ÖNMAGÁRA
LINES

Falusi randevú

Dalok

A RONALD-LÁNYOK

THE RONALDS OF THE BENNALS

Tarboltonban - haj, nagy sora van! -
mind szép a leányka, pajtás;
s ha szemre-veszed a Ronald-szüzeket:
a legszebbek, biza, pajtás.

Apjuk nemesúr, fukar cudarúl,
jut bő hozományra, pajtás,
a vőlegény csupasz tenyerén
lesz arany rakásra, pajtás.

Johanna egyik - és nem hazudik,
ki térden imádja, pajtás
oly kellemetes, rátarti, ügyes,
hogya akárki csodálja, pajtás

És szellemes, bűbajos, eszes:
tartós dolog ám a', pajtás -
mig a rózsaszírom kifakúl, ki bizony,
mikor ősz kel a tájra, pajtás.

Szereted? Fogadd e tanácsomat:
van vetélytárs, biza, pajtás:
Blackbury ura tűzön ugrana,
ha kívánja a lányka, pajtás.

Braehead ura egészen oda,
nincs sok neki hátra, pajtás,
s a Ford-i lord hajóra ront,
ha kidobja a lányka, pajtás.

És Annika, lám, az a büszke leány,
mindenkinék álma, pajtás,
ékes, nemes, tökéletes,
e világ koronája, pajtás.

Elmondjam-e töviről-hegyire,
még hány szép lány... biza, pajtás,
a szegény szavak fogyatékosak
elmondani sorra, pajtás.

Szeretem, nagyon, s nem mondhatom,
kódis vagyok, árva, pajtás,
a rímfaragás nem pénzcsiholás
egyáltalába, pajtás.

Megkérjem én - s a kosár az enyém?
olyan nem lesz soha, pajtás!
Bár nincs nekem nemesi nevem,
gyomrom kényes, biza, pajtás!

Nem ülök bizony hátszöveg,
nem kapok szárnyra, pajtás;
én mégis a nép legjobbjaként
megyek munkámra, pajtás.

Nadrágom skót, nincs rajta folt,
kettő a szára, pajtás;
harisnya, topán - tekintsd igazán,
sehol egy hibája, pajtás.

Ing nem sok akad, de öt új, patyolat,
fehér a vászna, pajtás;
van nyakravalóm és új kalapom
tíz shilling ára, pajtás.

Sose volt vagyonos komám se, nos,
kölcönt se kapok, nem a', pajtás;
nincs nénikém, kit nyúzzak én
örökét szimatolva, pajtás.

Ki a pénzt, a vagyont kaparintja, bolond,
nem tettem én soha, pajtás;
nincs költeni sok, kölcönt sem adok,
de szabad vagyok én, biza, pajtás.

MARY MORISON

Ó Mary, tárd ki ablakod,
eljött a perc, a várva-várt!
Ki téged egyszer láthatott,
fösvény aranyra mit sem ad.
Vihar szelét, dühét, fagyát
kiállom én, akármi zord,
csak elnyerhetném őt magát,
a drága Mary Morison.

Ragyoghatott a bálterem,
szökellhetett a tánc minap,
én rád gondoltam szüntelen,
el-eltűnődve, mint a vak.
Mert volt ott büszke, álmatag,
meg szép is, meg kell vallanom,
de egy leány se mint te vagy,
oly édes, Mary Morison.

Ó Mary, szánd meg hívedet,
halálba menne kedvedért,
egyetlen bűne, hogy szeret,
ne vesd meg őt e vétkeért.
A zaklatott kebel sebét
csitítsa gyengéd szájalom:
az nem lehet, hogy mint a jég,
a szíved, Mary Morison.

FÖLDMÍVES VOLT AZ ÉN APÁM

SONG: MY FATHER WAS A FARMER

Földmíves volt az én apám
a carricki határban,
gonddal nevelt, példát adott
a tisztességtudásban.

Meghagyta: tűrjem férfiként,
ha fillér sincs a zsebben,
mert férfinak, ha szíve nincs,
nem jár még tisztelet sem.

Aztán a nagyvilág felé
kereste útját lábam,
a gazdagság nem csábított,
kiválóságra vágytam,
hisz képességem volt reá,
volt jó neveltetésem,
elszántam hát, hogy életem
sorát jobbra cserélem.

Hányféleképp lestem kegyét
a sorsnak, udvarolva,
de titkos ok s más ily dolog
buzgalmam eltiporta.
Hol ellenségem tört reám,
hol társtalan vivódtam
- és bár delén a jó remény -,
keservesen csalódtam.

S végül midőn lankadt erőm
az ábrándkergetésben,
eldobtam én az álmokat
s magamban így ítéltam:
multam sötét, jövőm titok,
jó, rossz lesz? - ismeretlen -,
de mert e nap hatalmat ad,
élvezni ezt igyekszem.

Nincs vigaszom, nincs támaszom,
védelmet sem remélek,
gürcölnöm kell hát szüntelen,
hogy mégiscsak megéljek,
apám korán rászoktatott
az ekére, kapára,
azt mondta, hogy csak így leszek
szerencsémnek kovácsa.

S így, jeltelen, szegényesen
vándorlok egyre, várva
míg eltörődött csontjaim
nem lelnek nyugovásra,
reményem nincs, de gond se bánt,
a bú elől kitérek,
nem firtatom a holnapom,
csupán a mának élek.

De víg vagyok és jól vagyok,
mint kiskirály a várban,
habár a sors üldöz, kinoz,
kéjelgő bosszújában,
de bármi ér, ma van kenyér,
többel meg úgyse győzőm,
s mert épp elég, mi mára kell,
a sorssal nem törődöm.

Ha néhanap munkám akad,
mely egy kis pénzt fialna,
a titkos balsors rámköszönt,
reményem lépre csalja,
mert jámbor és hanyag vagyok,
mert ostobán itélek -
de bármi jön, én esküszöm,
hogyan víg leszek, míg élek.

S ti mind, kiket úgy űz, vezet -
a kincs, a pénz hatalma,
mind távolabb lesz tőletek
a boldogság jutalma,
s bár nemzetek tiszteljenek
a kincsekért, mit kaptok,
én többre tartok nálatok
egy nyíltszívű, víg parasztot.

ÁRPA JANKÓ

JOHN BAYLERCORN

Fogadta három keleti
nép nagy király-ura:
Árpa Jankónak - eskü rá! -
halált kell halnia.

Eke kivágta, a kapa
rája röögöt huzott,
s hirdette új, nagy eskü, hogy
Árpa Jankó halott.

De jött a szép derűs tavasz
s hulltak langy záporok,
és Árpa Jankó talpra állt
s féltek a gyilkosok.

Jöttek a hó nyár napjai,
s nőtt Jankó ereje:
fejét dárda-kör védte, hogy
ne bántsa senki se.

S jött szeliden az édes ősz,
s ő sápadt, gyenge lett,
rogyó szára, csüggedt feje
mutatta, hogy beteg.

Egyre fakóbb lett, öregebb
s fájóbb tekintetű;
s ellenségeiből kitört
a rejtett, régi düh.

Térde alatt levágta nagy
és éles fegyverök;
és vitték, megkötve, kocsin,
mint egy gonosztevőt.

Hanyatt fektették; s rá, nehéz
furkókkal! s újra rá!
Akasztották szelek elé,
s forgatták föl s alá.

S töltöttek gödröt peremig
folyók vizeivel,
s beledobták: ússzék, ha tud,
ha nem, merüljön el!

Teregették a szérüre
s úgy kínozták tovább,
és amint életjelt adott,
lökték idébb-odább.

Bősz láng aszalta, perzselő,
a csontja velejét;
s két kő közt porrá zúzta egy
molnár, a fő-pribék.

Csapolták szivéből a vért
s itták köröskörül,
és mennél többet, a szivük
annál jobban derült.

Árpa Jankó nagy és nemes
vitéz volt, büszke hős;
vérét ha csak kóstolod is,
bátor leszel s erős.

Bút-bajt feledtet az a vér
és örömet növel:
dalol az özvegy tőle, bár
szemét könny tölti el.

Árpa Jankót éltesse hát
mindnyájunk pohara:
dús fiai ne tűnjenek
skót földünkről soha!

Szabó Lőrinc

A NAGYHASÚ FLASKÓ

SONG: NO CHURCHMAN AM I

Pap nem vagyok: ez sem dörgedelem;
vitéz se: sosincs harcom, se cselem;
kufár se, ravaszfejű tőkebolond:
a nagyhasu flaskó nékem a gond.

Grófot nem irigylek, meghajolok,
s lenézni parasztot: rusnya dolog;
de egy vidám baráti csoport
s középen a flaskó isteni gond.

Bátyján, a lován, az úr lovagol;
pénzes polgár csak úgy gyalogol;
megrendül a trón, ha háboru ront -
de a flaskótól megenyhül a gond.

Szivem-asszonyom nem sok napot élt,
templomba futottam kis vigaszért
és jól értettem a bölcs Salamont:
tele flaskó kell és félre a gond.

Kötöttem is egyszer üzletet,
de jött egy irás: az egész odalett;
egy vén csapos ott csetelt-botolt,
flaskót nyitott, s belefűlt a gond.

„A baj megenyhül mind” - perorált
az a hogyhíjják, az a fekete bárd;
szavamra mondom, jó esze volt:
a nagyhasú flaskó mennyei gond.

EGY SZABADKŐMŰVES PÁHOLYBAN ÍRT PÓT-VERSSZAK

Hát töltsetek poharat tele,
s jelvény se kell, már sutba vele!
háromszög, félre! köreid se vond!
Gyere, nagyhasu flaskó: vesszen a gond!

Weöres Sándor

AZ ÁRPAFÖLDÖN

CORN RIGS

Augusztus első éjjelén
- az árpa sárga volt már -
szép Annimhoz lopódtam én
tündöklő teliholdnál.
Gyorsan röpült az éjszaka,
és hajnal közeledtén
Rávettem, kísérjen haza
az árpaföld mezsgyéjén.

Kék volt az ég, a hold sütött,
a szellő is pihent, s én
gyöngéden lefektettem őt
az árpaföldi mezsgyéjén.
Tudtam, hogy őszintén szeret,
mint én őt, s megkeresvén
ajkát, csók csókot követett
az árpaföldi mezsgyéjén.

Átöleltem, s megállani tűnt
szívverése; szeretném
megáldani boldog helyünk
az árpaföldi mezsgyéjén!
Holdról, csillagokról soha
nem hullt a földre szebb fény!
Két szív ad, boldog éjszaka
az árpaföldi mezsgyéjén.

Nemegyszer felhangolt a sör
s a cimborák körültem;
pénzhez jutni, az is gyönyör,
eszméknek is örültem.
De hogyha mindazt, ami kéj,
akár meghétszerezném,
nem ér föl véled, boldog éj
az árpaföldi mezsgyéjén.

KÓRUS

Zabföld és árpaföld,
sárguló árpatabla,
ma is emlékszem Annira
s a boldog éjszakára

Kálnoky László

SHELAH O'NEIL

Míg érte epedtem, s láng gyúlt szivemben,
bókoltam is, édes volt az idill,
ám végre, kinomban, veszttemre kimondtam:
„Légy a feleségem, Shelah O'Neil!”
Megvolt a lakodalmunk, vágyam hamar elhunyt,
s húztam az igát, mit a marha se bír.
A nyelve! Az ökle! Elmentem örökre.
Ír-whisky, agyó! Agyó, Shelah O'Neil.

Éljek nyomorultan? Inkább bevonultam
Frigyes seregébe, hol élte vidám
a közkatonának; már nem macerálhat,
csak bomba-alakban, drága Shelah-m.
Ott jártam a harcban, golyózivatarban,
hol egy napon ezreket elnyel a sír,
de nincs e veszélyes mezőn olyan éles
kard, mint a te nyelved, Shelah O'Neil.

Kálnoky László

NYUGATI SZÉL

SONG: COMPOSED IN AUGUST

Nyugati szél s vad puskaszó
a kedves ősz futára;
rebbentve rajt repül a fajt
hangafüves határba.
A gazdaszem most szívesen
néz ringó, ért kalászra;
a hold ragyog, kószálgatok
s az álmom ő, a drága.

Fogoly termő mezőkre száll,
hegy csal szelíd liléket,
szalonka völgyeket szeret,
gém forrásos vidéket;
galamb helye: lomb sűrűje,
min emberszem se lát át,
kőkény-bozót bujtat rigót,
vadrózsálobb posztát.

Örömeit vad és szelíd
madár künn megtalálja;
ez rajba száll, csapatba áll,
az úgy boldog, ha árva.
El innen, el! Riaszt a hely,
vidéke zord vadásznak,
ne halljam itt vad hangjait
s rángó szárnyat se lássak!

Csodás az est, Peggym, szeresd,
suhog a fecske szárnya;
az ég be kék, s a szép vidék
bágyadt-zöld s barna sárga;
menjünk vígan s nézd boldogan,
mit friss szem megcsodálhat;
vetés sora s galagonya
és mennyi boldog állat.

Halkan megyünk, beszélgetünk
s csak holdunk lát, a fényes,
derekadon erős karom
s vallom: szeretlek, édes!
A rózsató, ha jó eső,
a gazdaszem kalásznak
úgy nem örül s nem lelkesül,
mint én, drágám, ha látlak!

Áprily Lajos

ZÖLDÜL A SÁS, Ó

GREEN GROW THE RASHES, O

KÓRUS

Zöldül a sás, ó!

Zöldül a sás, ó!

Életem csak lányok között,
csak köztük volt csodás, ó!

Gond van és bú mindenfele,
minden óra csapás, ó!
Mit ér a férfi élete,
ha nem dévajkodás, ó!

Szerencsét űz a földi szív
s fut tőle a szerencse, ó!
S mire vagyont szerezt a gond,
már nincs öröme benne, ó!

De ha kedvesem ölelem
s csöndes az alkonyóra, ó!
A föld fia s száz bánata
mehet mind a pokolba, ó!

Húzgáloed finnyás orrodát,
te, morcos vén számár, ó!
Bölcs Salamon jól tudta, hogy
létünk díszé a lány, ó!

Ádámot inas gyúrta, de
Évát mester-tudás, ó!
A természet művén a nő
a diadalmi zászló!

KÓRUS

Zöldül a sás, ó!

Zöldül a sás, ó!

Életem csak lányok között,
csak köztük volt csodás, ó!

Szabó Lőrinc

MAUCHLINE SZÉPEI

SONG: IN MAUCHLINE THERE DWELLS

Itt Mauchline-ban él hat lány, csudalény,
a község, a környék díszei mind,
a bájuk, ruhájuk... - azt mondhatni rájuk,
hogy járnak párizsi módi szerint.

Miss Miller csinoska, Miss Markland piroska,
Miss Smith eszes is, és Miss Betty csodás,
a szépség s a vagyon Miss Mortonnál vagyon,
de a gyöngy köztük Armour, és senki más...

Hajnal Anna

VOLT EGY LEGÉNY

THERE WAS A LAD

Volt egy legény, ki Kyle-ban élt,
de elbeszéljem, hogy miképp
s mikor született? Semmiképp
nem méltó rá Robin!

Robin kóbor suhanc volt,
lármás, kóbor legény,
Robin kóbor suhanc volt,
lármás, kóbor Robin.

Györgynek egy éve hátra volt,
huszonöt nap telt el, s a zord
januári szél rásipolt
ajándékul Robinra.

A néne nézte tenyerét.
„Ha megéritek - így beszélt -,
nem lesz bolond ez a derék
fiú... legyen Robin.

Majd éri balsors, épp elég,
de nem rendíti meg szívét,
tisztességet fog hozni még
egykor reánk Robin.

De abban holtbiztos vagyok,
minden vonal mutatja, hogy
minket mindig szeretni fog -
szeretlek hát, Robin.

Bizony, jó pár lány - szent egek! -
liheg majd, úgy lefekteted,
de lenne még hibád nem egy:
áldásom rád, Robin!”

Robin kóbor suhanc volt,
lármás, kóbor legény,
Robin kóbor suhanc volt,
lármás, kóbor Robin.

Lator László

VIDÁMAN ÜTÖK FOGAT GEREKENBE

MERRY HAE I BEEN TEETHIN A HECKLE

Vidáman ütök fogat gerekenbe,
és faragok vidáman kanalat;
üstöt foltozok, és ha jön az este,
kedvemre csókolgatom Katimat.
Egész nap forgatom a kalapácsom,
csupádon-csupa fütty az életem,
éjjel babámmal élem a világom,
a király is cserélne tán velem.

Böjtöltem ám én keserű kenyéren,
míg Bessy jármát nyögte derekam:
de Szent Mihály lovát megülte régen;
madár dalol a sírján boldogan.
Gyere karomba, Katim, Katikám,
gyere karomba, hadd öleljelek!
Testem-lelkem a tiéd, Katikám,
amig csak élek, áldom a neved!

Kormos István

A BÉRCEK LÁNYA

MY HIGHLAND LASSIE, O

A nemes hölgy, ha bájos is,
Múzsámnak cifra és hamis,
pompája, rangja untató!
szerelmem bércek lánya, ó.

Cserjések kúzasága, ó,
mély völgyek szittyós lápja, ó,
itt zengek néked éneket,
északi bércek lánya, ó,

Volna enyém hegy-völgy, világ
és minden kertek, paloták:
megtudná minden földlakó,
hogyan szeretlek, lányka, ó.

De állhatatlan végzetem
hány-vet háborgó tengeren,
ám míg erem piros folyó:
szeretlek, bércek lánya, ó.

Barangoljak bár trópuson,
hű szíve nem feled, tudom,
mert becsületes, tiszta, jó,
a havas bércek lánya, ó.

Üvölthetnek torló habok,
új partot érted kutatok,
hogyan Indiának csillogó
kincse övezzen, lányka, ó.

Tiéd szivem, tiéd kezem,
hűségem és becsületem,
míg leterít gyilkos golyó,
csak néked élek, lányka, ó.

Cserjék kúzasága, ó,
mély völgyek szittyós lápja, ó,
már ég veled, már elmegyek,
s téged dalollak, lányka, ó.

Weöres Sándor

A KOMOR ÉJ

SONG: THE GLOOMY NIGHT IS GATHERING FAST

A komor éj már közelít,
üvöltő vad vihar süvít,
hasas felhők sötétlenek
a szél-szántotta sík felett;
a vadász bukdácsol haza,
fészkére száll a vadkacsa,
pusztán csak én nem nyughatom,
Ayr, elhagyott szép partodon.

Az ősz gyászolja déresett
kalászeit, a földeket;
tajtékot hány a szennyes ég,
tompán morog a messzeség:
vérem fagy, lelkem látja már,
hogyan dobál a tengerár;
örvény, sötét halál fogad,
elvesztve, Ayr, szép partodat.

Nem félek én a tengeren,
bömbölhet, zúghat féktelen,
nem tántorít el száz halál,
ha eltalál, hát eltalál:
de szívem mégis megszakad
a mérhetetlen súly alatt,
kín, fájdalom, emlék szorít,
elhagyva Ayr szép partjait.

Ég áldjon, dombok, hajlatok,
ugarok, szittyós nádasok;
hadd kergetem ábrándjaim
letűnt szerelmek romjain!
Békével fáradt vállamon,
barát, ellenség - búcsuzom!
A lelkem csordultig teli;
ég áldjon, Ayr szép partjai.

Kormos István

DÉVAJ, DUHAJ WILLIE

RATTLIN, ROARIN WILLIE

A dévaj, duhaj Willie
vásárra kocogott
hegedűjét eladni
és ezt-azt venni ott;
hegedűjét eladni...
a könnye zuhogott!
Hej, dévaj, duhaj Willie,
hazavár asszonyod!

„Add el hegedűd, Willie,
gyönyörű hegedűd,
add el hegedűd, Willie,
vegyél egy pint nedűt!”
„Ha hegedűm eladnám,
eszemet veszteném,
együtt roptuk az utcán,
a hegedűm meg én!”

Crochallan mellett jöttem
s bepillantottam én:
a dévaj, duhaj Willie
ült kocsmá főhelyén,
a kocsmá főhelyén ült,
körötte sok betyár -
Hej, dévaj, duhaj Willie,
asszonyod hazavár!

Weöres Sándor

A BOROSÜVEG ÉS A JÓBARÁT

HERE'S A BOTTLE

Üveg bor és egy hű barát!
Mit akarsz többet, ember?
Ki tudja, még mi vár terád,
a sors hogy pörget, ember?

Kapj a múltó pillanaton,
még visszarívod, ember:
a boldogság félénk nagyon,
nem jön, ha hívod, ember.

Nadányi Zoltán

STRATHALLAN SIRALMA

STRATHALLAN'S LAMENT

Sűrű éj, borulj tanyámra!
Fergeteg, tombolva zúgj!
Örvénylő, jeges vizárba
tűnjön el ez árva zug!

Árnyas partú, tiszta sellők,
hol vidám nép ver tanyát,
halk, szelíd nyugati szellők,
ne kísértsetek tovább!

Jó ügyért próbára állván,
hittük, diadalt nyerünk;
hősimód álltunk a vártán,
de az ég nem volt velünk.

Dúl a romlás, s a reménység
nem mutatja sugarát;
széles e világ előttünk -
de nincs benne egy barát!

Jékely Zoltán

BÉRES

THE PLOUGHMAN

A béres helyre egy legény,
hű szíve-tája, lelke,
térde alatt harisnyakorc,
kék a sapkája, lelke.

Uccu neki, béreslegény,
te füttyös-kedvű béres!
Sok mesterséget láttam én,
mind közt első a béres.

Gyakorta este jön haza,
fáradtan, bőrig-ázva.
Dobd le göncöd, ölts szárazat,
angyalom, bujj az ágyba!

Nadrágját mosom, sulykolom,
zekéjét rendbe-rántom,
ágyát puhára megvetem,
vidítom télen-nyáron.

Voltam délen, meg északon,
Saint Johnstonban is jártam,
de legszebb látvány: emberem
mindig első a táncban.

Lábán fehér harisnya van,
ezüstös csatja csillan,
fején kerek kék sapka van,
legszebb legény a falunkban.

Szép a petrence és kazal,
érett gabona, fényes;
telt tányér mindig jut nekem,
mert párom ez a béres.

Uccu neki, béreslegény,
te füttyös-kedvű béres!
Sok mesterséget láttam én,
mind közt első a béres.

Weöres Sándor

KORAI MÉG A KONTY NEKEM

I'M O'ER YOUNG TO MARRY YET

Gyöngécske lány vagyok még,
ijeszt is fű-fa, uram:
férfi ágyában engem
a hideg rázna, uram:

Korai még, korai még,
korai még a konty nekem,
korai még... bűn lenne ám,
ha elcsavarná a fejem.

Anyám varratta új ruhám,
templomba mék megáldani,
ha lefeküdnék, jó uram,
hová lennének fodrai?

Régen elmúlt már Mindszent
hosszú a téli éj, uram;
hogy én egy ágyban önnel -
jaj, nem merek, nem én, uram.

Süvít a szél és lombtalan,
tar ágakat csupál, uram;
de hogyha nyáron erre jár,
idősebb leszek már, uram.

Kormos István

MACPHERSON BÚCSÚJA

MACPHERSON'S FAREWELL

Oly dölyfösen, legényesen,
félelmesen haladt,
járta a frisset, körre kört,
a bitófa alatt.

Isten veled, börtön, bilincs,
szegények sorsa te,
nem hosszú ám azon a fán
Macpherson élete.

Mi más a halál, mint hogy kiszáll,
elhagy lélegzetem;
harc mezején hívtam ki én
s itt is csak megvetem.

El hát e kötél, kezemen mit ér,
add kardom közelébb,
s nincs Skócia oly férfja,
kivel szót ne váltanék!

Kín, küzdelem volt életem,
csalás ejtett rabul:
szívem sajog, hogy meghalok,
és bosszúlatlanul.

Most ég veled, napfény, meleg,
és minden, ami él!
Mocskolja sötét szégyen nevét,
ki hitvány, s halni fél.

Oly dölyfösen, legényesen,
félelmesen haladt,
járta a frisset, körre kört,
a bitófa alatt.

Nemes Nagy Ágnes

OLY VÍG VOLT SZÍVEM

TO THE WEAVER'S GIN YE GO

Oly víg volt szívem, oly szabad,
mint hosszas nyári fény,
s megváltoztatta énekem
egy szép takácslegény.

Kender-tilolóba, fonóba
sose járj este, angyalom,
takácsokkal lenni jóba
veszedelmes ám nagyon!

Városba kendő-fonalat,
fonni küldött szülém;
igen keserves munka volt,
sóhajtva sírtam én.

A szövőszéknél dolgozott
egy szép takácslegény,
mint egy hálóval, szívemet
elfogta könnyedén.

A rokkám mellett ültem én,
a rokka brummogott,
minden vetés meg koppanás
szívembe szaggatott.

A holdvilág nyugat felé
sápadt képpel leszállt,
amíg a szép takácslegény
kísért a völgyön át.

Hogy mit mondott, s mi volt, mi nem:
szégyen elmondanom;
mégis megtudja a világ,
ahogy magam tudom.

Kender-tilolóba, fonóba
sose járj este, angyalom,
takácsokkal lenni jóba
veszedelmes ám nagyon!

Weöres Sándor

SEJ, A LISZTES MOLNÁR

DUSTY MILLER

Sej, a lisztes molnár,
lisztes mindene!
Egy tallér a haszna,
kára semmise.

Sej, a lisztes molnár,
lisztes a ruhája,
lisztes csókot adott
nekem ráadásba.

Sej, te lisztes molnár,
hozd a zsákodat!
Jön az eszemadta,
búzalisztet ad.

Tiszta búzalisztért
tallért kap cserébe,
Sej, a lisztes molnár,
mit nem adnék érte!

Lator László

TILTOTTA AZ APJA

JUMPIN JOHN

Tiltotta az apja, anyja eleget,
de mit neki a tilalom?
Míg egyszer az alma, amelyből evett,
keserű lett, de nagyon.

Jumpin John, az a nyurga legény,
bolondította szegényt,
Jumpin John, az a nyurga legény,
elcsavará a fejét.

Egy tarka tinó, egy juh s gödölye
s rá harminchárom arany:
ha nincstelen ember a lány szüleje,
csinos hozomány csakugyan.

Jumpin John, az a nyurga legény,
bolondította szegényt,
Jumpin John, az a nyurga legény,
csavará el a fejét.

Jékely Zoltán

NEM LESZEK ÉN ÖREGEMBERÉ

TO DAUNTON ME

A rózsza nyílhat télen is,
liliom még a jégen is,
fagy kúszhat tengerár fölé;
de nem leszek én öregemberé.

Fiatal vagyok, s ha megkísért
hamis szív és mézes beszéd:
nem, nem! bár meghaljak belé -
sosem leszek én öregemberé.

Hiába lisztje és söre,
pecsenyéje, sója, mindene,
s a hívó csengés vert-aranyé:
mégsem leszek én öregemberé.

Juhot, tehenet pénzért vehet,
és dombokat és völgyeket,
rajtam nem fog pénz, senkié,
dehogyan leszek én öregemberé.

Biceg, kétrét görnyed bele,
fogatlan a szája, kopasz a feje,
szeméből könny potyog lefelé;
minek legyek én öregemberé?

Fiatal vagyok, s ha megkísért
hamis szív és mézes beszéd:
nem, nem! bár meghaljak belé -
sosem leszek én öregemberé.

Weöres Sándor

BÁRMI REZZEN

I LOVE MY JEAN

Bármí rezzen, a nyugati
szél a legédesebb,
hisz arra él a szép leány,
az, akit szeretek:

csörgedező víz fut elő
ott s zúg a rengeteg;
és én mégis éj-nap csak őt
látom, jó Jeanemet.

A harmatos virágban őt
nézem, mily szép, üde:
hangját trillázza a madár
s a szellők éneke:

rügy s bimbó mind ami hasad
bokron s rét s víz felett
s a fütyty mind őt juttatja csak
eszembe, Jeanemet!

Szabó Lőrinc

LEVÉLHULLÁSKOR

THE LAZY MIST

Borong a hegyormon a lomha homály,
az ér kanyarogna, de köd lepi már,
hogy sápad az év, s komorúl a vidék,
ha tél veszi át a vig ősz örökét.

Barnák a mezők, meredeznek a fák,
eldobta a nyár a vidám cicomát;
bolyongva hadd hordom a bút egyedül:
hogy üldöz a sors az időm de röpül!

Mily hosszú az élet s hogy kárba veszett,
mily röpké csupán, ami még a tied,
mily képeket ölthet az őszi idő,
mily szálatat tép el a sors, a jövő.

Mily ostoba vagy, míg a csúcs hívogat,
fentről csupa árny, csupa kín az utad!
Silány ez a sors! - de a sír nem a vég,
kell még mibe bízzon az emberiség.

Fodor András

UGORJ, FIÚ, EGY PINT BORÉRT

MY BONY MARY

Ugorj, fiú, egy pint borért,
de úgy hozd ám, ezüstkehelyben,
mielőtt innen elmegyek,
a szép kislányra hadd emeljem.
A csónak ott ring Leith alatt,
arról süvölt a szél, a déli,
és Berwicknél vár a hajó,
és válnunk kell, tündéri Mary.

Trombita szól, zászló lobog,
dárdák villognak harcrakészen,
amarra már hurráznak is,
már dúl a harc, és én csak nézem.
Nem a nagy szél tart vissza, nem,
se más zúgás, mi fülem éri.
se tengerzaj, se csatazaj,
csak te, tündéri Mary.

Nadányi Zoltán

HAJ-HAJDANÁN

AULD LANG SYNE

Vajon lehet felejteni
sok fény és árny után,
ki jóbarát, jóismerős
volt hajdanán?

Haj-hajdanán, bizony,
haj-hajdanán...
Töltöm baráti serlegem,
mint hajdanán!

Együtt szedtünk pitypangokat
szelíd domb hajlatán;
most lábunk másutt vándorol,
mint hajdanán.

Ketten gázoltuk ér vizét
délben, meg délután;
most közénk tenger nőtt - nem úgy,
mint hajdanán.

Itt a kezem, és nyujts kezét
te is, hű cimborám,
együnk igyunk, sóhajtvá, hogy:
haj-hajdanán.

A pintes kancsót felkapod
nem csak te, én is ám -
koccintgatunk, egyek vagyunk,
mint hajdanán.

Haj-hajdanán, bizony,
haj-hajdanán...
Töltöm baráti serlegem,
mint hajdanán!

Weöres Sándor

A KÉKSZEMŰ LÁNY

THE BLUE-EYED LASS

Tegnap íutam meggyötört
s gyötör még eleget csunyan:
két édes, drága szem megölt,
megölt egy kékszemű leány.
Nem lánggyűrűs aranyhaja,
harmatos rózsajakka se,
nem is hókeble az oka -
hanem gyönyörű, kék szeme!

Szó, hang, mosoly: édes pokol;
elbűvölt, nem tudom, mivel;
gyilkos-örök sebet ütött
belém, szép kék szemeivel.
De, szó, megállj, várj még, halál,
tán hozzám hajlik a kegye;
ha nem, tudom, hogy gyilkosom
lesz az az édes kék szeme!

Szabó Lőrinc

JOCKEY

JOCKEY WAS THE BLYTHEST LAD

A városban s köröskörül
nincs Jockeynél vígabb legény;
az ekeszarv mellett füttyül
s vasárnap táncol könnyedén!

Szép kék szememért lelkesül
s dícséri karcsú termetem,
szivem az ajkamon hevül,
ha nem lát s nem hall senki sem.

Jockeym künn szánt a földeken,
jöhet szél, zápor, tél hava;
a réten át figyelgetem,
az ökrökkel hogy tér haza.
S mindig erős karjába kap,
mihelyt leszáll az éj;
s örök hűséget így fogad:
engem szeret, amíg csak él!

Áprily Lajos

JOHN ANDERSON, SZIVEM, JOHN

JOHN ANDERSON MY JO

John Anderson, szivem, John
kezdetben, valaha
hajad koromsötét volt
s a homlokod sima.
Ráncos ma homlokod, John,
hajad leng deresen,
de áldás ősz fejedre,
John Anderson, szivem.

John Anderson, szivem, John,
együtt vágunk a hegynek,
volt víg napunk elég, John,
szép emlék két öregnek.
Lefelé ballagunk már
kéz-kézben csendesen,
s lent együtt pihenünk majd,
John Anderson, szivem.

Szabó Lőrinc

KICSI LÁNY MÉG A KEDVESEM

MY LOVE, SHE'S BUT A LASSIE YET

Kicsi lány még a kedvesem,
kicsi lány még a kedvesem,
esztendőre majd nem leszen
felényire se szemtelen.

Bánom, hogy ráakadtam, ó,
bánom, hogy ráakadtam, ó,
akié lesz, ne mondja, hogy
megkérte, mondja: vette, ó!

Igyunk egy finom kupa bort,
igyunk egy finom kupa bort,
örömet ott lelsz, ahol érsz,
de itt még híja sose volt.

Bortól szomjazunk legkivált,
bortól szomjazunk legkivált,
cigányasszonyt csókol a pap,
rágondolt, s félreprédikált.

Nemes Nagy Ágnes

TAM GLEN

Adj, Tittie, te drága, tanácsot,
vagy meghasad árva szívem!
Jaj, hull a fejemre az átok,
s Tam Glent soha nem feledem!

Ily ritka legény felesége
boldog, noha férje szegény;
nem kell a vagyon se, ha végre
Tam Glen neje nem leszek én.

Hiába fut Lowrie utánam,
S dicsekszik ezüstjeivel;
Drumeller övé, no de táncban
Tam Glent sosem érheti el.

„Csalfák a legények! - anyám így
pusmog, tele már a fülem -;
bókol valamennyi, s elámít”
Tam Glen, tudom én, nem ilyen!

Száz fontot ígért az apám, ha
Tam Glent mielőbb kidobom;
de szívem a sors neki szánta,
párom ki lehetne vajon?

Bálint-napi kártyavetésnél
torkomba szökött a szívem;
háromszori új emelésnél
Tam Glen neve jött ki nekem.

Mindszentek előtt kikötöttem
ingvállam a pitvar elé;
már jött is a mása mögöttem,
nadrágja, akár a Tamé!

Ó, Tittie, kimondod-e végül,
hogymenjek e szép s e nagyon
kedves fiuhoz feleségül?
Legszebb tyukom néked adom.

Kálnoky László

FOLYJ CSÖNDESEN, AFTON!

AFTON WATER

Halkan, szelid Afton!... Zöld rét, üde part
s halk víz: sziveteknek ajánlom e dalt!...
Marim álma lebeg muzsikád moraján:
halkan, szelid Afton! aludjon a lány!

Vadgerle, ne búgj: ne felelj neki, völgy;
bozót remetéje, rigó, ne fütyölj;
csend, zöldtarajos, sívító bibicek -
ének se riassza kedvesemet!

Bérc tör, szelid Afton, egedbe; amott
kanyar patakok csilláma ragyog;
utam, ha a nap delel, arra veszem:
nyájam - s Mari házát - bámúlja szemem.

Oly kedves a partod! Ezernyi virít
gyönyörű ligetekben arany kikerícs!
Kettőnket, a harmatos este ha sír,
sokszor takar ott be a jószagu nyír.

Kristály vized, Afton ígézve kerül
halk kört Marikám kunyhója körül!
S ha beléd tapos ő maga, tünde habod
ló-lába körül be repesve csobog!

Folyj csöndesen, Afton!... Zöld rét, üde part
s halk víz, sziveteknek ajánlom e dalt!...
Marim álma lebeg muzsikád moraján:
folyj csöndesen, Afton! aludjon a lány!

Szabó Lőrinc

FELFÖLD, HEGYEIM!

MY HEART'S IN THE HIGHLANDS

Felföld: oda, csak oda vonz a szívem!
Felföld: oda, csak oda!... Fegyveresen
száguld a vadász... fut előtte az őz:
Felföldön a szívem, akárhol időz!

Felföld, Hegyeim, kik a hőst szülitek,
hejhó, bucsuzom most: ég veletek!
Út bárhova, észak akárhova vet,
Felföld, Hegyeim, a szívem tietek!

Hejhó, gyönyörű, hófödte orom,
hejhó, szakadék, s zöld-völgy: bucsuzom;
hejhó, meredély, s erdők, suhogók,
hejhók, patakok, s ti vizek, zuhogók!

Felföld: oda, csak oda vonz a szívem!
Felföld: oda, csak oda!... Fegyveresen
száguld a vadász... fut előtte az őz:
Felföldön a szívem, akárhol időz!

Szabó Lőrinc

A SZABÓ

THE TAYLOR

Gyűszűstül az ágyra bukott a szabó.
gyűszűstül az ágyra bukott a szabó,
keskeny lepedő, rövid takaró,
gyűszűstül az ágyra bukott a szabó.

Álmos kicsi lány, csak aludj, sose félj,
álmos kicsi lány, csak aludj, sose félj,
odakinn az idő csupa téli szeszély,
idebenn a szabó nem szörnyű veszély.

Amit elvettél, add vissza, ravasz,
amit elvettél, add vissza, ravasz,
az éjszaka rőfnyi, a nap csak arasz -
de sokba került! becsapott a pimasz!

Egyedül feküdni megunni-való,
egyedül feküdni megunni-való,
ágyában a lány sóhajtozik, ó,
ugrálna csak itt megint a szabó.

Weöres Sándor

SZÉP EZ A NYÁRIDŐ

AY WAUKIN O

Szép ez a nyáridő,
lepke a virágon, hegyről vizek omlanak,
kedvesemhez vágyom.

Mindig ébren, ó,
ébren forgolódva!
Nem alszom, csak álmodom
és mindig róla, róla.

Ha elalszom is,
ébredek kínlódva,
nem alszom, csak álmodom
és mindig róla, róla.

Jön a csöndes éj,
alszik más, csak én nem,
könny futja el a szemem.
hol vagy, szép legényem?

Mindig ébren, ó,
ébren forgolódva!
Nem alszom, csak álmodom
és mindig róla, róla.

Nadányi Zoltán

ELÉGIA PEG NICHOLSON HALÁLÁRA

ELEGY ON PEG NICHOLSON

Peg Nicholson jó kanca volt,
patkón jobb nem fut ám,
de most a Nith sodorja, túl
a Cairn torkolatán.

Peg Nicholson pejkanca volt,
tüskön-bokron szaladt,
de most a Nith sodorja őt,
a bőre-sincs lovat.

Peg Nicholson jó kanca volt,
papot vitt valaha,
de most a Nith sodorja már,
s eszi Solway hala.

Peg Nicholson pejkanca volt,
meghajszolták csunyán,
sanyaru pára lett, miként
pap jármán mindahány.

Nemes Nagy Ágnes

Ó JAJ, AZ ASSZONY DÖNGÖL

MY WIFE SHE DANG ME

Ó jaj, az asszony döngöl,
gyakorta orrba dörgöl.
Ha jámbor vagy, fejedre ül,
elbánik veled fönről.

Nyugalmamért, a mindenét,
bután megházasodtam;
ha férfi-szándék elvetélt;
soha ily átkozottan!

Maradt keserves-vígaszom:
ha elpatkolunk, pajtás,
e földi poklot itthagynom
s fenn üdvözülök, pajtás.

Ó jaj, az asszony döngöl,
gyakorta orrba dörgöl.
Ha jámbor vagy, fejedre ül,
elbánik veled fönről.

Nagy László

A JÓ SÖR, Ó

O GUDE ALE COMES

A jó sör, ó. jön is, megy is.
Sebaj, ha rongyom rámegy is.
Culám, cipőm is eladó -
A jó sör, ó, a búra jó.

Hat ökröm volt, de kitünő,
ami a fő: ugartörő!
Elolvad áruk, mint a hó -
A jó sör, ó, a búra jó.

Nyakam töröm, csak jöjj söröm
a konyhatündért gyömködöm,
s jöhet a szégyenpad s bitó -
A jó sör, ó, a búra jó.

A jó sör, ó, jön is, megy is.
Sebaj, ha rongyom rámegy is.
Culám, cipőm is eladó -
A jó sör, ó, a búra jó.

Nagy László

AZ ARANYHAJÚ ANNA

SONG: THE GOWDEN LOCKS OF ANNA

Tegnap ittam egy icce bort,
de csak úgy egymagamba;
tegnap a mellemre omolt
aranyhajával Anna.
Ujjongtak a kiéhezett
zsidók, ha hullt a manna,
de az én üdvöm édesebb,
mert ajkán őrzi Anna!

Nem kell nekem Kelet s Nyugat
megannyi birodalma!
Átkarolom, s hozzám tapad
olvatag testtel Anna.
Szultána s császárnő nekem
hálót hiába fonna,
de lázas vággyal ölelem
Anna, engem meg Anna!

Állj félre, büszke Héliosz!
Félre, sápadt Diana!
Csillagos ég, ne záporozz
fényt, míg velem van Anna.

EL, nap, hold, csillagok! Te éj,
hollószárnyon suhanj ma,
s hozz angyaltollat, hogy kevély
dalomban éljen Anna!

UTÓIRAT

Leint a törvény szelleme?
Köt az egyház tilalma?
Ott egye őket a fene!
Megyek, vár rám ma Anna.

Ha elhagyna e drága lány,
nem élném túl, szavamra!
S ha hármat kérhetnék csupán,
az első lenne Anna.

Kálnoky László

MOST HOCI A SZÁMLÁT

GUIDWIFE, COUNT THE LAWIN

Elmúlt a nap, sötét azt est,
de szemünk fény híján se rest;
sör, brandy: holdunk, csillagunk.
vörösbor: felkelő napunk.

Kocsmáros néne, most hoci a számlát,
a számlát, a számlát,
kocsmáros néne, most hoci a számlát,
most hoci a számlát s mégegy tele tálcát!

Úri sors: jó mód, kényelem
paraszt-sors: nyugós gyötrellem;
itt egyetértés lángja gyúl:
a részeg ember mind nagyúr.

Poharamban szent nedvü tó,
gondjaimat gyógyítgató;
mámor: pizstráng tó mélyiben,
kortyints nagyot, s benned leszen.

Kocsmáros néne, most hoci a számlát,
a számlát, a számlát,
kocsmáros néne, most hoci a számlát,
most hoci a számlát s mégegy tele tálcát!

Weöres Sándor

FORTH PARTJA FELETT

I LOOK TO THE NORTH

Forth partja felett északra lesek:
szól-é a szívemhez az északi föld?
Nem enyhíti meg sem dél, se kelet,
se a távoli tenger, amely idedörg.

De nyugatra lehet, oda nézhetek,
hogy álmom a boldogok álma legyen;
ott arra lelek, kit úgy szeretek,
kit áhitok én meg a kisgyerekem.

Fodor András

SZÉP DOON

THE BANKS O'DOON

Szép Doon, oly friss szíromözön
hogy nyithat parti dombodon?
Hogy dalolhattok, madarak,
mikor én csak sorvadozom?!

Sziven téped, boldog madár,
virágzó tüskék dalnoka:
elmúlt gyönyöröm hirdeted,
nem tér az vissza már soha!

Hányszor látta kóbor szemem
Doon-parti rózsát s lonc frigyét:
szívét zengte minden madár,
s én, bolondúl, a magamét!
Téptem egy rózsát... Tövises
fáján oly édesen fakadt!
De egy hűtlen ellopta - ó,
nekem csak tüskéje maradt.

Szabó Lőrinc

MICSINÁL AZ IFJU MENYECSKE

WHAT CAN A YOUNG LASSIE

Az ifju menyecske, az ifju menyecske
ugyan micsinál, ha a párja öreg?

Anyám eladott, de a pénzt ragya verje,
a föld, meg a kincs sosem érheti meg!

Anyám eladott, de a pénzt ragya verje,
a föld, meg a kincs sosem érheti meg!

Fölkel nyöszörögve, dohog-dödög egyre,
fázós, köhögős! de unalmas a nap!
óg-móg csak egész nap, a vér-ere jégcsap!
s az éj, az öreggel a paplan alatt!

óg-móg csak egész nap, a vér-ere jégcsap!
s az éj, az öreggel a paplan alatt!

Dúl-dúl szakadatlan, a mérge kicsattan,
bármit teszek is, fitymálja a vén,
féltékeny az ifju legényre, tüzet fű -
hej, azt a napot sokat átkozom én!
féltékeny az ifju legényre, tüzet fű -
hej, azt a napot sokat átkozom én!

Megszánt valahára fehérhaju Sára,
tanácsot adott: okosat tehetek:
kinozni, ameddig sírba lefekszik
és ócska rezén új edényt vehetek.

Kinozni, ameddig sírba lefekszik
és ócska rezén új edényt vehetek.

Weöres Sándor

POLLY STEWART

LOVELY POLLY STEWART

Polly Stewart, te édes!
Polly Stewart, te drága!
tavaszi rétnék sem fakad
fele oly szép virága!
Szirom virul, szirom lehull,
nem tartós semmi abban,
de dal fakad, s ifju marad
Polly Stewart a dalban.

Ki rád hajol majd s átkarol,
legyen hű, tiszta szíve,
jól mérje fel: a mennyre lel
Polly Stewart íme!
Polly Stewart, te drága!
tavaszi rétnék sem fakad
fele oly szép virága!

Weöres Sándor

CSAPD FÉLRE KALAPOD

COCK UP YOUR BEAVER

Amikor legelőször
Johnnym idejött,
sapkája lyukas volt,
kikopott-beütött;
lám, most mit hord:
tollas kalapot -
bámulnak, Johnnym,
ha félrecsapod!

Csapd félre bizony
tollas kalapod.
megyünk a határra,
szétütni nagyot,
az ellenségnek
majd megmutatod:
bámulnak, Johnnym,
ha félrecsapod!

Weöres Sándor

SKÓT HÍRNEVÜNK

A PARCEL OF ROUGES IN A NATION

Hová lettél, skót hírnevünk?
Idézünk sírva téged!
Eltűnt veled szép skót nevünk,
mely harci tűzben égett.
Tweed folyónk vígan kanyarog,
várja a büszke tenger,
de az már angol part amott...
Egy országban annyi gazember!

Nem gyűrt le minket senki, bár
fölöttünk vad vihar dult,
s most néhány lelketlen kufár
nagysebtiben elárult.
Ha angol kard jön ellenünk,
az bennünket le nem ver,
de angol pénz lett végzetünk...
Egy országban annyi gazember!

Gaz árulás! Sötét jelen!
Hol egy jel, mely vigasztal?
Miért is nem hullt le ősz fejem
Bruce-szal s a hős Wallace-szal!
Nem félek én, szavam perel,
kimondom, míg szivem ver,
hogyan angol pénzért adtak el...
Egy országban annyi gazember!

Képes Géza

MÉG EGY CSÓK

SONG: AE FOND KISS

Még egy csók - és soha többé!
Isten áldjon mindörökké!
Szívből csordult könny sebez meg,
örök vágyban eljegyezlek.
Miért sír fel az égre,
akinek még van reménye?
Nekem csillagfény nem int már:
özön éj és néma kín vár.

Rossz rajongás, mégse szidlak,
Nancy győzni, győzni tud csak!
Aki látja, mind imádja,
mindig őt, csak őt kívánja.
Nem lett volna szívünk oly vak,
ne lett volna vágyunk oly vad,
ne jött volna, ne nőtt volna:
szívünk most nem haldokolna.

Ég veled, te szép, te legszebb!
Ég veled, te vég, te kezdet!
Béke, vágy, kincs, öröm, érdem,
minden áldás elkísérjen!
Még egy csók - és soha többé!
Isten áldjon mindörökké!
Szívből csordult könny sebez meg,
örök vágyban eljegyezlek!

Szabó Lőrinc

FALUSI RANDEVÚ

WHA IS THAT AT MY BOWER-DOOR

Van itt valaki? Ki kopog?
Én vagyok, mondta Findlay:
Takarodj, senki sem hívott! -
Ugyan már, mondta Findlay.
Lopni indultál? Mit csinálsz?
Megsúgom, mondta Findlay.
Valami rosszban sántikálsz. -
Nem rossz az, mondta Findlay.

Ha most kinyílna ez a zár -
Csak nyílna, mondta Findlay.
Nem alhatnék el újra már. -
Nem bizony, mondta Findlay.
Ha benn volnál, szobámban, itt -
Bár volnék, mondta Findlay.
Itt rostokolnál hajnalig. -
Hát hogyne, mondta Findlay.

Ha itt maradsz ma éjszaka -
Maradok, mondta Findlay.
Vigyázz, hogy épen juss haza! -
Vigyázok, mondta Findlay.
S bármi essék is idebenn -
Hadd essék, mondta Findlay.
Mindhalálig titok legyen! -
Titok lesz, mondta Findlay.

Szabó Lőrinc

A RABSZOLGA PANASZA

THE SLAVES LAMENT

A szép Szenegáliát el kellett hagyni hát
és várt Virginia-ginia, ó!
Elhagytam az otthoni tájt, szemem pálmát sose lát,
fáradt, de nagyon fáradt vagyok, ó!
Elhagytam az otthoni tájt, szemem pálmát sose lát,
fáradt, de nagyon fáradt vagyok, ó!

A déli part csupa báj, fagyot nem ismer a táj,
de hűs Virginia-ginia, ó!
Honomban az ér zubogó, a virág örök viruló,
fáradt, de nagyon fáradt vagyok, ó!
Honomban az ér zubogó, a virág örök viruló,
fáradt, de nagyon fáradt vagyok, ó!

Mily terhet hordozok, amig ostor suhog,
sorvaszt Virginia-ginia, ó!
Ha falumra gondolok, könnyem keserűn zuhog,
fáradt, de fáradt vagyok, ó!
Ha falumra gondolok, könnyem keserűn zuhog,
fáradt, de fáradt vagyok, ó!

Weöres Sándor

AKARSZ-E INDIÁKBA JÖNNI MARYM?

SONG: WILL YE GO TO THE INDIES, MY MARY

Akarsz-e Indiákba jönni, Marym,
s elhagyni Skóciát?
Akarsz az Indiákba jönni, Marym,
morajló vízen át?

Ó, gyönyörű a citrom és narancs, a
gyümölcssel terhes ág,
de így se, mégse érnek fel veled
a bűvös Indiák.

Megesküdtem az Égre Marynek,
hogy hozzá hű leszek.
Feledjen el az Ég, ha valaha
feledném eskümet.

Ó, add hited zálogba, Marym,
add liliom-kezed.
Ó, add hited zálogba, Marym,
mielőtt elmegyek.

Egymásnak, Marym, esküvel fogadtuk:
szeretlek és szeretsz.
És átkozott legyen, mely elszakít,
az óra és a perc.

Lator László

AZ ÖRDÖG ELVITTE A FINÁNCOT

THE DEIL 'S AWA WI' TH' EXCISEMAN

Jött az ördög hegedűszóval,
elvitte a fináncot;
és minden asszony így kiált:
„Belzebub, éljen a táncod!”

Az ördög, az ördög,
az ördög e tánccal
oda van, oda van
oda van a finánccal.

„Cefrét verünk, főzünk, italt,
lakomát csapunk, nagy táncot:
szépen köszönjük, Körmös úr,
hogyan viszed a fináncot!”

Az ördög, az ördög,
az ördög e tánccal
oda van, oda van
oda van a finánccal.

„Van csárda-tánc, kuferces, lánc,
tudunk polkát és fráncot:
de legjobb tánc az ördögé,
hogyan viszi a fináncot.”

Az ördög, az ördög,
az ördög e tánccal
oda van, oda van
oda van a finánccal.

Arany János

FALUSI KISLÁNY

COUNTRY LASSIE

Szénakaszálás idején
zöldellve ring a gabona,
virít a fehér lóhere,
rózsa pillant ide-oda.
Fejőszék mellől Bessie szól:
„Akárhogyis: férjhezmegyek!”
Ráncos anyóka ráfelel:
„Jó tanácsra hallgass, gyerek.

Most sereg kérőd van neked,
mert szép fiatal vagy; no hát,
ne siess, válassz okosan
teli konyhát, gazdag szobát;
nézd Johnnyé a Buskie-völgy,
nézd istállóját, telt csürét:
hidd el nekem, arany csibém,
módos ház őrzi szív tüzét.”

„Legyen Johnnyé Buskie-völgy,
csipje a légy, nem kell nekem,
úgy szereti teheneit,
rám nem is nézne sohasem.
S ha Roby néz: a szeme tűz,
tudom, hogy igazán szeret,
egy nézéséért odaadom
Buskie-t és házat, tehenet.”

„Te buta! az élet nehéz,
csak okosnak áll, te bolond!
gazdag legyél s talpon maradsz,
de az éhes gond szörnyű gond;
ez pazarol, de gyűjt amaz;
van, aki összevissza költ;
ne feledd el: magad iszod,
amit te főzöl, azt a sört.”

„A pénz vehet szántót, mezőt,
akárhány birkát, tehenet,
de se arany, de se ezüst
igaz hű szívet nem vehet.
Árván élünk, Roby meg én,
de szerelemmel gazdagon,
és ennél több nem is lehet
királynénak a trónuson.”

Weöres Sándor

FELFÖLDY MARY

HIGHLAND MARY

Ó, Montgomery-vár alatt
terülő drága tájék!
Erdőd viruljon, és folyód
szennyesre sose váljék!
Hamar bomoljon itt a nyár,
s ne érje soha végét,
mert, jaj, itt búcsuztattam el
a szép felföldi Maryt.

Be édesen virult a nyír,
s a galagonya ága,
midőn illatos árnyain
keblemre hullt a drága!
Szép perceinket angyalok
szárnysuhogása méri...
Kedves volt nékem, mint a fény,
a szép felföldi Mary.

Búcsúnk mily gyöngéddé tévé
forró csók, sok-sok eskünk!
S fogadván új találkozást
egymástól messze estünk.
De jaj, korai fagyhalál
mily sok szirmot letép itt!
Zöld hant s hideg föld fedi már
a szép felföldi Maryt.

Sápadt már a rózsás ajak
- hányszor forrt rá az ajkam! -
S lehunyt a szem, mely csillogón
csüggött gyakorta rajtam.
Szerelmes szívét néma por
mállasztja, nem kiméli!
De bennem mindörökre él
a szép felföldi Mary.

Jékely Zoltán

ROB MORRIS

AULD ROB MORRIS

Rob Morris, a völgyi derék majoros,
pompás öregember, erős, vagyonos,
ládában arany, legelőn tehenek,
s a kincse: leánya, kit úgy szeretek.

Üde, mint kora-májusi hajnali fény,
szebb, mint a napeste a sarju fűvén,
víg s egyszerű, mint bari zsenge gyepen,
s mint szemnek a fény, csuda-drága nekem

De jaj, nagy a birtok, a ház, hozomány,
s kunyhót örökölt s kicsi kertet apám;
megkérni: jaj, arra remény se lehet,
s csak rejtem a mély, megölő sebeket.

Jön a nap, de nekem nem ígér örömet,
jön az éj, de a béke s a csend odalett,
kószálgatok, éjjeli rém, szomorún,
s epedő szívemet csak emésztí a bűm.

Bár volna szegény, kicsi-módu a lány,
nem nézne le, rám mosolyogna talán,
ó, szót se találna a ritka gyönyör
kínom se találja a szót, ha gyötör,

Áprily Lajos

DUNCAN GRAY

Duncan Gray lányt nézni jött,
lánykérés, hahaha!
karácsonykor, borgőz között,
lánykérés, hahaha!
Maggie fejet felvetett,
oldalvást tekintgetett,
Duncan mért is érkezett?
lánykérés, hahaha!

Duncan nyög, majd tönkremegy,
lánykérés, hahaha!
de Maggie süket, mint a hegy,
lánykérés, hahaha!
Duncan bámult szerteszét,
vakra sírta két szemét,
víznek megy, arról beszélt,
lánykérés, hahaha!

De a sors változva jár,
lánykérés, hahaha!
nem könnyű teher a kosár,
lánykérés, hahaha!
Haljak-e - a férfi mond -
egy fehérnépért? na mondd!
ménküt! nem vagyok bolond!
lánykérés, hahaha!

Mint jött, orvos mondja meg,
lánykérés, hahaha!
Duncan helyett Maggie beteg,
lánykérés, hahaha!
Most a nő szomorkodik,
a sutban sóhajtozik.
szemében bú lakozik,
lánykérés, hahaha!

Duncan jószívű legény,
lánykérés, hahaha!
Maggie siralmas és szegény,
lánykérés, hahaha!
Megindít a könnypatak,
részvétre vált a harag,
ketten boldogok, no csak!
lánykérés, hahaha!

Weöres Sándor

MARADTAM VOLNA CSAK LEGÉNY!

O THAT I HAD NE'VER BEEN MARRIED

Maradtam volna csak legény,
most a fejem se fájna!
De haj, nős vagyok, s a pulyák
bömbölnek: „Hol a kása?”

Ebédre kása kell,
kása kell vacsorára;
elkásázzátok így
a lisztem nemsokára.

Sövényemnél ínség s nyomor
ólálkodik; e szörnyek
még nem lépték át kapumat,
de félek, hogy betörnek.

Ebédre kása kell,
kása kell vacsorára;
elkásázzátok így
a lisztem nemsokára.

Kálnoky László

LORD GREGORY

Sötét az éj, homálya vak,
a szél süvöltve zúg;
vándor kerüli váradat,
Lord Gregory, nyiss kaput.

Apám háza eltaszitott,
mivel szerettelek,
szánj legalább, ha nem adod
többé szerelmedet.

Hol a liget, Lord Gregory,
Szép Irvine partja alatt?
Szűz szívem ott vallotta ki,
mit régen megtagad.

S hány esküt esküdött, hiven,
szerelmed szép szava,
s szivedben hévvel-hű szívem
nem kétkedett soha.

Lord Gregory, szived kemény,
kebeled, mint a kő:
suhanó villám, sujts felém,
adj végre pihenőt!

Robajló ég fönt, én szelíd
áldozatod leszek,
de nézd el a hűtlen vétkeid
ellenem s ellened!

Nemes Nagy Ágnes

VÁNDOR WILLIE

HERE AWA', THERE AWA'

Willie emerre, amarra csatangol,
erre, amarra, kerülj haza is.
Siess kebelemre, szivemre, gyere, mondd, hogy
Willie-m a régi, a régi ma is.

Tél volt bucsuzáskor, a szél süvitett, és
szemembe a féltés könnye szökött.
Most itt van a nyár s vele Willie: köszöntlek,
a nyárnak a föld, neked én örülök.

Szunnyadj, orkán a sötét üregekben,
mert retteg a szív, ha az ég dühe zúg!
Ébredj, puha szél! Fordulj, pici hullám!
Ringasd a karomba a drága fiút!

Ó, de ha Annushoz hűtelen lett:
zúgasd tenger, morajos vizedet
köztünk ezután is, hogy sose lássam,
s higgyem a sírig: Willie szeret!

Lator László

BRUCE SZÓZATA

ROBERT BRUCE'S MARCH TO BANNOCKBURN

Skótok, szólít vezéretek! -
Wallace-szal omlott véretek -
fel! az igazság véletek:
vívjátok a csatát!

Felkelt a nap, az óra üt,
les ránk a zsarnok mindenütt:
Edvárdék jönnek és velük:
lánc és rabszolgaság.

Ha volna itt megalkuvó,
ki gyáva, vagy gaz áruló:
pusztuljon, nem közénk való -
bennünk nincs félelem.

De ki a skót törvényekért
s a népért kész hullatni vért,
s kész halni is, mert tudja, mért:
az induljon velem!

Tudjátok: láncot csörgetünk,
de szolgaság nem kell nekünk,
tán meghalunk, de gyermekünk
szabad lesz majd, szabad...

Villogjon hősi kardotok,
aprítsátok a zsarnokot -
a szabadság ma felragyog
fölöttünk, mint a Nap!

Képes Géza

HA A KEDVES VOLNA

O WERE MY LOVE YON LILACK FAIR

Ha kedves volna az a
lila tavaszi orgona,
én meg a madár, a bokor
fáradtszárnyú kis lakosa:

sírnék, mikor jön a komor
ősz, és tél töri ágait!
De mint az ég, ujjonganék,
mikor májusban újra nyit.

Ha a kedves volna az a
piros rózsza a várfalon,
én meg a harmatcsepp, melyet
oly puhán ringat a szírom:

nincs arra szó, hogy mily gyönyört
szívnék ott egész éjszaka;
selymén pihennék, míg csak el
nem űzne Phoebus sugara!

Szabó Lőrinc

AZ ALLAN PARTJÁN

ALLAN WATER

Az Allan partján ballagok
Benledynél a nap leszáll már;
a liget fái szél susog,
gabona ring körötte sárgán.
Dalt hallok és eszembejut
az ifju évek sok vigalma;
s a zordon erdő visszazúg -
szívből szeretlek, drága Anna!

Áldott a vadszőlő-lugas,
éji manó ne járjon benne;
ne legyen fájó óra az,
midőn ráleltem kedvesemre.
Fejét hullámozó mellemen
nyugtatta s szólt: hű lesz, míg élünk,
és megpecsételtük hiven
sok csókkal szent esküvésünk.

Tavaszi lankán kankalin,
víg nyár vigyáz a kósza nyájra;
be szép hanyatló napjain
a sárguló ős lombgunyája!
De lenyügné hű szived,
néma gyönyörből fonva láncot?
Átjárná-e a testedet
úgy, mintha őt, a kedvest látod?

Fodor András

GYÖNYÖRŰ NANCYM

THINE AM I? MY CHLORIS FAIR

Hű tündér, tied vagyok:
tied, szép virágom,
vérem minden üteme,
minden kósza álmom.

Hadd szorítom szívemet
kedvesem szívére,
ott kínjára írt talál
kétség-marta mélye.

Rózsaajkadat ne nyújtsd,
bárha méze csábos,
ó, ne nézz szerelmesen:
ennyi kéj halálos.

Aki nem szeret, hol él?
Éjek éjjelében.
A szerelem nyári nap
tükörsima égen.

Kálnoky László

ÍNSÉG, FAGY

SONG: O POORTITH CAULD, AND RESTLESS LOVE

Ínség, fagy, nyűgös szerelem
lelkemet hasogatják.
Énbennem volna türelem,
ha Jennym nem aggasztják.

Örül a sors, ha indaként
szerelmünk széjjeltépi?
Kényes virág a szerelem,
a pénz nap fénye néki.

E világ kincse, rangjai,
és minden büszkesége,
mily férfiak, kik rabjai?
Pfuj, kinek ez a bére!

Áruló égi kék szeme,
nevet rám szerelemmel,
de illőleg számol esze
ranggal, jövedelemmel.

Ó, mire gondolhat az ész
egy ilyen kislányfejben?
Ó, mire gondolhatok én
ily heves szerelemben?

Kunyhóban él a boldogság!
az édes szeretőket,
buta bálvány: rang, gazdagság
meg nem szédíti őket.

Örül a sors, ha indaként
szerelmünk széjjeltépi?
Kényes virág a szerelem,
s a pénz nap fénye néki.

Hajnal Anna

PIROS, PIROS RÓZSA

A RED, RED ROSE

Szép június piros, piros
rózsája, szerelem
tisztá dallam, mit hallok én
szívemben szüntelen.

Szerelmem mélyebb nem lehet,
s te szép vagy, mint a nap;
szeretlek, míg az óceán
vize ki nem apad.

Amíg nem porlad szét a szirt,
s zúgnak a tengerek:
szeretlek én, míg életem
homokja elperreg.

Isten veled, egy ideig
nem látsz, egyetlenem!
De visszahúz még tízezer
mérföldről is szívem.

Kálnoky László

MALMOS MARCSA

O KEN YE WHAT MEG O' THE MILL HAS GOTTEN

Ej, tudod, mit kapott Malmos Marcsa?
hát tudod, mit kapott Malmos Marcsa?
Egy csinos lovacsát, de patkány a farka,
ez az, amit kapott Malmos Marcsa.

Ó, tudod, mit szeret Malmos Marcsa?
és tudod, mit szeret Malmos Marcsa?
a gugyit! a snapszot! az isten tartsa!
hát ez az, amit szeret Malmos Marcsa

Hogy Marcsából hogyan csináltak menyecskét?
ej, Marcsából hogyan csináltak menyecskét?
a kántort húzták, a papot cepelték,
hát úgy csináltak Marcsából menyecskét.

Hogy hogyan vetettek Marcsának ágyat?
hát tudod, hogy vetettek Marcsának ágyat?
a vőlegény bevedelt! hányástól bágyadt...
hát így vetettek Marcsának ágyat.

Hajnal Anna

AZ INVERNESSI LÁNY

THE LOVELY LASS O' INVERNESS

Az invernessi szép leány
nem tudja, kedv s dal van-e még;
reggel-este sír: „Jaj nekem!”
és sós könny üli a szemét:
„Drumossie lépja, s napja, te,
de fájó nap voltál nekem!
Apám s három testvéremet
Ott s akkor kellett vesztenem.

Véres föld a szemfödelük,
sírjukon új fű, eleven:
s mellettük egy legény, melyet
nem látott még egy női szem!
Jaj neked, kegyetlen nagyúr, te,
véres ember a te neved:
sok szívnek fájsz, mely sose ártott
se tieidnek, se neked!”

Szabó Lőrinc

MESSZI TENEREN

ON THE SEAS AND FAR AWAY

Boldog mint legyen szívem,
ha ő a messzi tengeren?
Hogy ne jusson az eszembe:
tán ellenséggel áll ma szembe.
Akármerre ballagok,
szívem ott, a lelkem ott,
éjjel álmom is suhan
őhozzá, ki messze van.

Messze jár a tengeren,
viharzó, messzi tengeren,
Álmom nappal s éjjelen
hozzá, hozzá visz szüntelen.

Míg nyugszom déli verőn,
s liheg a nyáj a legelőn,
drága matrózom talán
tüzelve áll az ágyunál:
golyók, kíméljétek őt,
a távoli szeretőt!
Sors, légy hozzám oktalan,
kíméld őt, ki messze van!

Csillagtalan éjfelen,
mikor a tél könnyörtelen,
ha viharban erdő recseg,
s villámtól ég kettéreped,
a visszhangot hallgatom,
amint zeng a szirtfokon.
Mit tegyek, boldogtalan?
Siratom, ki messze van.

Béke, olajkoszorúd
nyújtsd már s fújd le a háborút;
emberrel testvérkezet
fogasson testvérszeretet:
az ég kedvező szelet
fújjon hajója felett,
repítse karomba őt,
a távoli szeretőt!

Messze jár a tengeren,
viharzó, messze tengeren.
Álmom nappal és éjjelen
hozzá, hozzá visz szüntelen.

Jékely Zoltán

VALAKIÉRT

FOR THE SAKE O' SOMEBODY

Fáj a szívem: mondjam ki? Jaj,
 hogy fáj Valakiért!
A teljes téli éjszakán
 fenn volnék Valakiért.
Ó, jaj, Valakiért!
Lejárnám a két lábamat,
 le én Valakiért!

Szűz szerelem angyalai,
 ti feleltek Valakiért!
Hozzátok vissza, küzdjete
 az én Valakimért!
Ó jaj, Valakiért!
Ejhaj, Valakiért!
Megtenne - mit nem tenne meg
 a szívem Valakiért.

Szabó Lőrinc

AZÉRT IS, AZÉRT IS

SONG: FOR A' THAT AND A' THAT

Tisztos szegény vagy, s lóg fejed,
de lóghat-é ezért is?

Vesd meg a szolgálkatkat,
fel a fejjel, azért is!

Azért is, azért is,
bármi nehéz, azért is,
a csillogó rang nem arany:
az ember az, azért is!

Hogy gúnyád gyatra, s ételed
sovány: ne bánd, azért is!
Cenkekre hagyj bort, selymeket,
te számítsz, csak azért is!

Azért is, azért is,
bármi cifrák, azért is;
igaz ember lehet szegény,
király köztük, azért is.

Nézd azt a tökmag lordot ott,
hogy henceg - de miért is?
Bár egy szavára száz forog,
kófic marad, azért is:
azért is, azért is,
rendje s csillagjaért is,
ha szellemed független, ép,
kikacagod, azért is.

Adhat grófságot a király,
címet s dús pályabért is,
becsületet adni nem áll
módjában, csak azért is!

Azért is, azért is,
hajtson becsvágy, azért is:
a józan ész, a becsület
a legfőbb rang, azért is.

S fohászom most oly kort idéz
- mert eljön majd, azért is -,
melyben a földön érdem, ész
diadalt ül, azért is.

Azért is, azért is,
jön az a kor, azért is,
midőn testvér lesz mindenütt
az ember, csak azért is!

Jékely Zoltán

ELÉGEDETTSÉG

SONG: CONTENDED WI' LITTLE

Mit nékem a kincs - nem baj, ha van! -
Ha rámgyül a gond, megrázom magam,
s ha útnak indul, majd segít hamar
egy pint a skót sörből s egy szép régi dal.

A gond-vessző néha fejemre vág,
de harc az élet, és mi: katonák.
Fogyatlan aranypénz a jókedv nekem,
s király sem parancsol szabad szivemen.

Egy évnyi bánat, mi rám tekint?
Egy évnyi vígság eloszlatja mind.
S ha utamnak célján ott az öröm,
a megtett úton főm már nem töröm.

A vak sors, mit bánom, ha farra ül is,
én megleszek ily ringyó nélkül is.
Jöjjön jó sor, rossz sor, kövér vagy sovány,
én már csak így: „Isten hozott, komám!”

Hajnal Anna

BEH KEGYETLEN A SZÜLŐ

ALTERED FROM AN OLD ENGLISH SONG

Beh kegyetlen a szülő,
ki vagyont lesi,
gazdag mamlasz fiának
lányát odaveti.

A lányra, a szegényre
mi vár más menedék?
Hogy apja ne gyötörje,
szerved mint feleség.

A vad sólyom elől így
menekül a galamb;
reszketve a haláltól,
így csapkod fent-alant,
amíg csak el nem csügged,
amíg gyámoltalan
a szikla-szívű solymász
lábához nem zuhan.

Illyés Gyula

A CUDDY- KÁDÁR

WE'LL HIDE THE COUPER BEHINT THE DOOR

A cuddy-i kádár erre haladt
és készített abroncsokat,
s az asszonynak vendége akadt,
s a gazdának nagy a kára, ó!

Eldugjuk a kádárt a kályha mögött
a kályha mögött, a kályha mögött,
eldugjuk a kádárt a kályha mögött,
a ruhás- vagy a fás-kosárba, ó!

A gazda benn és kinn szimatolt,
kereste a férfit, a nőt, a pokolt,
de mit se talált, mert ostoba volt,
semerre sincs a garázda, ó!

Eldugjuk a kádárt a kályha mögött
a kályha mögött, a kályha mögött,
eldugjuk a kádárt a kályha mögött,
a ruhás- vagy a fás-kosárba, ó!

Készült sok-száz abroncs-karika
reggel, meg este, meg éjszaka,
szarvat kapott a menyecske ura,
szép szarvat a homlokára, ó!

Eldugjuk a kádárt a kályha mögött
a kályha mögött, a kályha mögött,
eldugjuk a kádárt a kályha mögött,
a ruhás- vagy a fás-kosárba, ó!

Weöres Sándor

KÁRTOLTAM, FONTAM

THE CARDIN O'T

Zsák selymes gyapjút vettem én,
ebből lesz Johnnymnak kabát;
mert senkit sem szeretek úgy,
mint szívem drága Johnnyját.

Kártoltam, fontam szüntelen,
vetélt, motollált gyors kezem;
garas volt rőfje - hej szabó,
a bélését mért loptad el?

Haja már hamvas-szürke, ősz,
homloka már kopasz, tarolt,
de láttam én őt, amidőn
a község büszkesége volt.

Kártoltam, fontam szüntelen,
vetélt, motollált gyors kezem;
garas volt rőfje - hej szabó,
a bélését mért loptad el?

Fodor András

Ó, NYISD KI AZ AJTÓT

OPEN THE DOOR TO ME, OH,

„Ó, nyisd ki az ajtót, nyisd ki nekem
Csupa könny vagyok én, csupa sóhaj!
Te csalfa valál, de én sohasem,
nyitod-e, nyitod-e, ó, jaj!

Arcomba vág a hideg lehelet,
itt küzdök az éjjeli hóval,
de a szerelmed sokkal hidegebb,
megölnek a kínjaim, ó, jaj!

Hullámba pihen le a hold szeliden;
s pihenni a lelkem is óhajt.
Csalfa barátok, csalárd jegyesem,
már nem háborítalak, ó jaj!..”

S ajtót nyit a lány, lebben, kisuhan;
hát ott van előtte a holt, jaj!
„Én hű szeretőm!” - melléje zuhan,
és többé fel se kel, ó, jaj!

Jékely Zoltán

VISZONTLÁTÁSRA, ÉDESEM

HERE'S TO THY HEALTH, MY BONIE LASS

Viszontlátásra, édesem!
Jó éjt! az ég megáldjon!
Ajtódat már nem zörgetem
s nem mondom vallomásom.
Alig hiszem, szép szekfü-szál,
hogyan nélküled is élek,
hát nézz kissé magad köré,
s én többet nem beszélek.

Te százszor is mondtad nekem:
nem akarsz férjhezmenni;
ezerszer is mondom neked:
nincs kedvem késlekedni;
visszahúznak barátaid,
ha házasságra gondolsz,
mely jó is meg rossz is lehet,
becsaphat a gonosz sors.

Gúnyolnak: rangom alacsony;
ez ugyan nem bánt engem;
szabad vagyok, mint bármelyik,
kis pénz kell, s minden rendben.
Egészségem fő-vagyonom,
vidáman élvezem hát,
nem érhet inség és hiány,
nem félek semmi munkát.

Csillog a távoli madár,
míg nem nézed közeli -
tán szebb énnálam, azt hiszed?
Ugyan gondolkozz erről!
Éjfélkor hold süt, ragyogó,
akkor ott leszek nálad,
mivel a férfi, ha szeret,
nagy úttól el nem fárad.

Weöres Sándor

HA MENNÉL HIDEG SZÉLBEN

OH WERT THOU IN THE CAULD BLAST

Ha mennél hideg szélben
a réten át, a réten át,
rád adnám kockás takaróm,
öleljen át, öleljen át!
S ha körülzúgna sors-vihar
rémségesen, rémségesen:
szivemben volna házad,
oszd meg velem, oszd meg velem!

Volna köröttem zord vadon,
sötét, veszett, sötét, veszett:
mennyország volna nékem az
együtt veled, együtt veled!

S ha volnék minden föld ura
az ég alatt, az ég alatt:
koronám legszebb ékköve
volnál magad, volnál magad!

Weöres Sándor

AZ EMBERIRTÁST GYŰLÖLÖM

Epigrammák, sírfeliratok

AZ EMBERIRTÁST GYŰLÖLÖM

SONG: I MURDER HATE BY FIELD OR FLOOD

Az emberirtást gyűlölöm,
nem csábít a babér sem,
de Vénusz mezején öröm
kiontani a vérem.

Legfőbb üdvöm, ha béke van,
s bőségben él a nemzet.
Húszat öljek le egymagam?
Dicsőbb, ha egyet nemzek.

Kálnoky László

EGY DALNOK SÍRFELIRATA

A BARD'S EPITAPH

Ha egy lelkes bolond akad,
kinek száján nincs még lakat,
nem koldul, és nem hajt nyakat,
lépjen elő,
s míg e sírnál bús dalba kap,
könnyezzen ő.

Ha egy paraszti bárd szorong
a tömegben, mely e porond
pázsitján hetenként tolong,
jőjj, hű rokon.
Szebb, ha testvér-sóhaj borong
e hantokon.

Ha olyan bölcs akadna itt,
ki csak józanságot tanít,
s felkorbácsolják napjait
őrült szelek,
ne tartsa vissza könnyeit
e sír felett.

Egy nagy elmét rejt e verem;
a barátság s a szerelem
lángját hajszolta szüntelen;
végül szegény
úgy halt meg, mint egy esztelen,
s szenny ül nevén!

Halld, olvasó! Légy bár magas-
röptű szellem, merész utas,
vagy szűk odú mélyén kutass
félig vakon:
A bölcsesség gyökere az
önuralom.

Kálnoky László

FELIRAT EGY BANKJEGYEN

LINES WRITTEN ON A BANK-NOTE

Légy átkozott, te könnyű kis papírlap,
forrása annyi bajnak, annyi kinnak!
Te elhagytál, s kedvesem elhagyott,
te elhagytál, s a torkom szomjazott.
Miattad nincs a gyásznak vége-hossza,
a nincstelent a gőgös úr kifosztja,
s az áldozat téged les, eltiporva,
s te csak nevetsz, míg ő fetreng a porba.
Körülöttem is így dőlt össze minden -
szép skót hazám, el kell bujdosnom innen!

Képes Géza

**VERSEI ELSŐ KIADÁSA EGYIK PÉLDÁNYÁNAK ÜRES OLDALÁRA
IRTA, ÉS EGY FÉRJNÉL LEVŐ RÉGI SZERELMÉNEK AJÁNLOTTA**

*WROTE ON THE BLANK LEAF OF A COPY OF MY FIRST EDITION,
WHICH I SENT TO AN OLD SWEETHEART, THEN MARRIED*

Lángoltam érted, s nem felejt szivem,
kamasz esküim tárgya, drága lány,
őszinte jó barátod így üzen;
ennyit a zord erény sem tilt talán.

S ha soraimon szemed átsuhan,
egy sóhajt kér ő, kit perzsel a fény
trópusi ég alatt, vagy boldogan
nyugszik a zúgó óceán ölén.

Kálnoky László

EGY MAUCHLINE-I KÓPÉ SIRFELIRATA

EPITAPH ON A WAG IN MAUCHLINE

Mauchline-i férjek, sírjátok,
meghalt hű segítőtök;
hétszámra távol voltatok,
s nem hiányolta nők.

Pajkos mauchline-i gyerekek,
ahányszor erre jártok,
lábujjhegyen lépkedjete,
tán ő volt az apátok.

Kálnoky László

EGY PAPUCSHÓS FÖLDESÚR SÍRFELIRATA

EPITAPH ON A HENPECKED SQUIRE

Ádámnak sem volt sorsa tán
ezénél sanyarúbb,
örök sors: egy nő ült nyakán,
azén meg Belzebúb.

Nadányi Zoltán

A KÖNYVMOLYOK

THE BOOK-WORMS

Az ihlettel írt lapokat,
molyok, rágjátok össze;
csak ne az aranyos kötést,
arra gazdája büszke.

Kálnoky László

EGY FESTŐHÖZ

TO A PAINTER

Akit Jákob álmának festése közben talált

Kedves művész, ne vedd zokon
jó szándékú tanácsom:
Fesd meg az angyalok helyett
az ördögöt e vásznon.

Angyalt pingálni kényesebb,
s nincs gond a Vén Patásnál;
az ő pofáját ismered,
de angyalt sose láttál.

Kálnoky László

EGY TANÍTÓ SÍRFELIRATA

ON A SCHOOLMASTER IN CLEISH PARISH, FIFESHIRE

Itt Willie Michie sírja van,
az ördög vitte el,
sátánfiakból biztosan
ügyes sátánt nevel.

Nadányi Zoltán

A FINÁNCOK

(Egy Dumfriesi kocsmablakba írt sorok)

KIRK AND STATE EXCISEMEN

(Lines written on a window, at the king's arms tavern, dumfries)

Elmés urak, miért szórtok szidalmat
szegény fináncra? Most már ő se hallgat.
A földesúr adót szed, a magáét.

S a miniszter? Behajtja a királyét.
Az istenes, tudós papok mi mások,
kérdem tőletek, mint lelki fináncok?

Kálnoky László

EGY VIDÉKI FÖLDESÚRRA

ON MAXWELL OF CARDONESS

Áldd a Megváltót, Cardoness,
az ég felé tekintve,
mivelhogy feltámad a test
a lélekkel szerinte.

Ha így szólt volna: „Egyedül
a lélek él örökké” -
jaj, nem kelnél ki, Cardoness,
a sírból soha többé!

Kálnoky László

SELKIRKI ASZTALI ÁLDÁS

BURNS GRACE AT KIKUDBRIGHT

Ennek, ki dús: megárt a hús;
amaz ennék, de nincsen.
Nekünk jut is, meg bírjuk is,
legyen áldott az Isten

Weöres Sándor

EGY KENETES PAP SZEMEIRŐL

*IN ANSWER TO ONE WHO AFFIRMED OF A WELL-KNOWN CHARACTER,
HERE DR. B-, THAT THERE WAS FALSEHOOD IN HIS VERY LOOKS*

Ön azt mondja: e papnak szeme is hazudik.
Rágalom! E papot megvédem én, uram.
Azt vallják e szemek, hogy gazdájuk gazember,
s nem hazudnak: e pap gazember csakugyan.

Képes Géza

GOLDIE KOMISSZÁRIUS AGYVELEJÉRE

ON COMISSARY GOLDIE'S BRAINS

Uram, kedvteléseidet
ki meri számonkérni?
No de ily vastag fal minek?
E szerény kincs megéri?

Kálnoky László

A LAMINGTONI TEMPLOM

LINES WRITTEN IN THE KIRK OF LAMINGTON

Jeges templom, benn gyér hivek,
szélvész és rettentő hideg,
s a szentbeszéd fagyként csörög:
meleg lesz, majd ha eljövök.

Weöres Sándor

A TALPNYALÓ

THE TOADEATER

Gróffal, prínccel te hiába
ettél vacsorát meg ebédet.
Koronás fűrtökre ha mászik,
féreg marad ott is a féreg.

Kálnoky László

HÁLAADÁS GYŐZELEMÉRT

THANKSGIVING FOR A NATIONAL VICTORY

Álszentek! Ez furfangotok?
Öltök, hogy hálát adjatok?
Elég a szégyenből! Elég!
Vérért nem vár hálát az Ég.

Kálnoky László

RÖGTÖNZÉS, EGY HÖLGY HINTÓJA MELLETT ELHALADVA

PINNED TO MRS. R- 'S CARRIAGE

Ha gyors kereked, mint nyelve e hölgynek,
el nem hagy a nyíl, tudom azt,
de ha szúvas, akárcsak a szíve, piciny
légy súlya is összerogyaszt.

Kálnoky László

JAMES GRIEVE-NEK, BOGHEAD LAIRDJÉNEK SÍRFELIRATA

ON JAMES GRIEVE, LAIRD OF BOGHEAD TARBOLTON

E sírban Boghead nyugoszik,
s mennyben remél helyet;
de ha ily bűnös égbe jut,
pokol, köszöntelek!

Kálnoky László

ÖNMAGÁRA

LINES

Ime Burns
Rocinante-lován;
fene víg,
de gebéje sovány!

Kálnoky László